

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi és megyei érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Tompa Mihály-utca 10. sz.

Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás.

Telefon-szám: 52.

Telefon-szám: 52.

Felelős szerkesztő:

KOMÁROMY ISTVÁN.

Kiadó laptulajdonos:

ID. RÁBELY MIKLÓS.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 10 korona. Félévre . . . 5 korona.
Várm. körjegyzőknek és tanítóknak egy évre 6 korona.
Egyes szám ára: 20 fillér.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petsor térfogata . . . 20 fillér.
Nyilttér sora . . . . . 50 fillér.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.

A kiadóhivatal hirdetést és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Az alispán szózata a főszolgabírákhoz és a néphez.

A trón és haza iránt való kötelesség, nemzetünknek munkaképes és munkabíró javarészét hadba szólította.

Vármegyénk lakosságának is nagy része már részint fegyverrel, részint pedig járműveivel és lovaival távol szűkebb hazájától, falujától, a harcmezőn van, s bizonytalan az az idő, a mikor a dicsőséggel megvívott küzdelem után portájára visszatérhet.

Ezen szent kötelesség teljesítése éppen a jelen időszakban sújtotta legjobban mezőgazdasággal foglalkozó önfeláldozó testvéreinket, mert küszöbön áll az őszi szántási és vetési munka.

A harcban és tűzben távollévők e nehéz pillanatokban aggodalommal gondolnak idehaza maradt övéikre és azok megélhetésére.

A háboru tartamára az idehaza ma-

radt családtagok segélyezéséről az államkormány bölcsessége és az embertársak jószívűsége már gondoskodott.

Gondoskodni kell azonban arról is, hogy az a kisebb gazda, kinek alig volt ideje természetét is betakarítani, ha Isten kegyelméből és sors rendeléséből szerencsésen hazatérhet, földesekjét megmunkálva és bevetve találja s családja a jövőre is biztosítva legyen.

E gondoskodás nekünk, itthonmaradtoknak képezi kötelességünket és feladatunkat!

Ezen hazafias, felebaráti és testvéries kötelességérzettől áthatva tehát, mely kell, hogy mindannyiunk lelkét, szivét forrón áthassa: felhívom járásbeli főszolgabírákat, hogy saját hatáskörükben serkentésük a lakosságot arra, miszerint a szorgos őszi mezei munkák elvégzésében igyekezzenek egymásnak segédkezet nyújtani, vagyis egymásnak dolgozni.

Például állítsák a lakosság elé a nemes és hős bolgár nemzetet, a hol a

közel multi háboruban így segítettek egymás baján.

Ha pedig lelkes felhívásuk e módon eredményre nem vezetne, — bár bizton reméllem, hogy arra mindenki önként fog vállalkozni, — azon esetben a helyi viszonyokhoz képest, a közmunka teljesítésének mintájára, hatósági uton kényszerítsék a lakosságot ezen munkák közérővel való teljesítésére.

Rimaszombat, 1914. augusztus 28.

Lukács, alispán.

Széljegyzetek.

(Néhány apró gondolat a háboruval kapcsolatban.)

A háboru kevés haszna közül nem megveendő és nem utolsó az sem, hogy meglehetősen rövid idő alatt mindenki, a ki itthon maradt is, de ujságot forgat, a hadművelés módjaiban, a vezényletben, a hadseregnél használt terminus technikákban nagyobb jártasságot és több ismeretet szerez, mint akár egy esztendei önkéntesiskolában. Az alap ott kezdődik, hogy megtudjuk, mi a különbség az offenzív és de-

ott mit olvasni . . . Talán azt olvassa, hogy hányat szólt az ágyu a nem messze lévő határszélen.

A cseppség elalszik, szépen beteszik a bölcsőbe . . . mialatt a zsirmécses oda kerül a Krisztus képe alá, egy kis polczra.

Azután lassan letérdelnek a béke fejedelmének képe előtt, a vén asszony, az anya, illetve feleség s a gyermekek . . .

Buzgón darálják imájukat; rendszer, az nincs benne, hanem lelkük, szivük, az egészen bele van öntve . . . Keblük dagad a szent buzgalomtól . . . de lelkük mindig keserűbb és keserűbb lesz . . .

Most eltűnik e kép s egy ragyogással ékes palotába jutok, hol egy beteges, vézna gyermek a figyelem középpontja, ráismerek a minden oroszok jövődöbeli uralkodójára, az orosz trón örökösére. Fényesen dobál el magától mindent, nem tetszik neki a hangulat, mely most unalmas, nyomott . . . Mint zsarnoknak nevelt gyermek, durván löki meg nevelőjét, hogy most nem olyan vidám, mint máskor.

Ez nagy lelki nyugalommal, megadóan türi el a sértést és lopva az Isten-ember feszületére tekint, innen merit vigasztalást. Eszreveszi ezt a kis kényur s mérgében egy vashálóból készült játékdarabot hajít a feszület felé, melyet eltalál s a corpus egyik karja lehull az ütés után.

Picziny volt a pattanás, mely a lehullást kísérte, de nagy volt annak, ki a palotát lakta; nagy, nagy robbanás . . .

A melléktermék ajtaja egymásután pattant fel s csodálkozó, elképedt, ijedt arcok lettek láthatók.

Az apa, a czár törte meg a kinos csündet:

TÁRCZA.

Tudod mit szeretnék?

Tudod mit szeretnék?

Csendben melléd ülni,
Szerelmesen, lágyan a szemedbe nézni.
Verbénák illata csókolna édesen,
S azt mondanám halkán: édes szerelmelem!
Csuklódra gyengéden szorító kezemből
Reszkette, boldogan karperecset fonnék,
Csókvágyó ajkammal arcodhoz hajolva,
Értem hullt könnyed lecsókolnám onnét.
Elmondanám neked, hogy szenvedek nagyon,
Feléd vágyó szivem hiába altatom,
Fájó forrósága nem, nem tud lehülni,
Mert csak azt szeretném: csendben melléd ülni! . . .

Aramis.

Örmester ur Fekete.

Irta: SZÉCSI ISTVÁN.

Itt ülök a rectórium csendes magányában . . . minden csendes, minden alszik, csak én gubbaszok itt testileg: csak testileg, mert lelkem másfelé csapongva jár . . .

Elszáll lelkem a képzelet szárnyain oda, hol a hazaszeretet, a magyar dicsőség rózsái oly pirosan virítanak; elszáll a harcmezőre, ott van a diadalmasan előnyomuló seregnél, az éj sötétjében óvatosan haladó előőrsnél; látom a bátor hadfiakat, a mint lassan, csuszva, óvatosan haladnak a kitzűzött cél felé; hallom suttogó beszédjüket, s érzem azt az isteni, nagy, dicső erőt, mely őket önkénytelenül viszi és viszi előbbre. Átérezem szorongó, hős lelkük minden

dobbanását és érzem a vulgata mélyértelmű, örök igaz szavát: „legyetek okosak, mint a kígyók és szelidek, mint a galambok.“

Majd lent vagyok a déli harcmezőn, hol bestialis, vad nép áll a magyar igazságszolgáltatás szuronya elé; hallok a puskaropogást, a vad ellen éktelen szitkát, midőn hiábavaló erőlködése közben ledölvé, vérző melléből kiszökellő vérsugár kíséretében, elcsukló szóval mondja el rettenetes átkát, nem mireánk, hanem arra a vad, emberietlen rokonára, ki méltán viselheti az „észak zsarnoka“ czímet; azután utolsó erejével a keresztet — a béke szent jelét — megcsókolva, hozzátartozóinak még egy búcsú csókot, egy szeretetteljes mosolyt küldve, üvegesedő szemmel bukik a föld porába, megnedvesítvén azt kihulló vérével.

Most lelkem elszáll egy kis majorságba; kietlen, sivár dombtetőn áll az s félig a földbe temetkezik.

Halványan égő zsirlámpa világítja meg az egyetlen szobát, melyben az asszonyon, a gyermekeken kívül apró sertések is találnak nyugvó helyet.

A szoba egyetlen ékessége egy kereszt, mely a sarokban van elhelyezve; az erős, mérezt arcvágású anya bejön: leül egy kissé, hogy fáradt tagjait némileg pihentesse; öreg nénike viszi oda az eddig általa dajkált kisdedit, hogy szoptatná meg az anyja; közben nagyokat sóhajt s magában rettenetes átkot mond arra, ki oka annak, hogy fia — a családapa — csendes foglalkozása helyett embert ment ölni.

Az asszony szomoruan veszi keblére a kisdedit s míg táplálja, szó nélkül bámul a nyirkos szoba földjére, mintha olvasna, . . . van is

fenziv harcsmódor között, és boldogan konstatáljuk, hogy az első naptól kezdve, minden vonalon offenzívában vagyunk. Azután megtudjuk, hogy egy átkelés puskatűzben, nem kis dolog, és hogy az utászok pontonjai vastag aczélemezből valók, mert a puska golyó nem üti át az oldalukat. Megtudjuk, hogy katonanyelven minden hely, a mely lövegtől védve van, egyszerűen deckung és a legegyszerűbb deckung, egy vakondtúrás, a melyik egy hasonfekve puska kázó bakának teljes védelmet nyújt az ellenséges puska golyók elöl. Tudjuk, hogy a hadi vonat legfeljebb száz tengely lehet, és az átlagos óránkénti sebessége csupán 22 kilométer. Tudjuk, hogy a modern ágyulöveg a sráphnel, robbanása a nyakánál egy csavarral tempirozható, és hogy az ágyuk ellen attackirozó lovasság ellen a legjobb szer a „vortempiert sráphnel.“ Szóval nagyon sokat tanulunk a hadászatból, és bizonyos, hogy már az eddig beszédett tudomány is elég ahhoz, hogy a kávéházi hadvezérek, Moltkéék és Napoleonok ott a márványszalon elfoglalják Szerbiát, bevonuljanak Pétervárra és Párisba, szóval a régi methodus szerint megint mindent „jobban“ tudjanak . . .

*

Végignéztem, mikor a mozgósított népfelkelők és tartalékosok vonatra ültek, hogy bevonuljanak, és végignéztem, mikor ugyanez a társaság katonaruhában utazott már a határ felé. Az első kép: könyes szemek, néhol hangos sírás, tettetett jókedv vagy közönyös fásultság, asszony, gyerek és sok sok gyengesség. A második kép: nóta, éljenzés, félrecepapott sapka, kendőlobogtatás, magyaros „kraftausdruckok“, erő és bizalom mindenütt. Pedig hát ugyanazok a könyesszemű, fásult vagy elkeseredett emberek voltak! Csak hogy megkapta, kiforgatta, megmérgezte őket a leghatalmasabban ható lelki mérég, a tömeghangulat. Van egy kémiai keverék, a melyikhez, ha porczukrot öntenek, azonnal felrobban. Így volt itt is. Összevegyült a sokféle elem és még a talpig porczukor, jámbor polgárokból is azonnal robbanó anyag lett, a kik elmennek ölni és meghalni. Talán ha ott a harcmezőn, roham előtt, valamelyiknek eszébe jutna a családja, édesanyja, felesége, gyermeke, — talán megtagadná az engedelmességet. De higgyék el, nem bánom, ha megharagszanak is az igazságért, de higgyék el: nem jut eszébe! . . .

*

Egy háborút kellett megérnünk, hogy meglássuk az országok tulajdonképeni képét. Vérrrel kell megfizetni azt a tanulságot, hogy minden, a mi egy ország határán belül él és mozog,

— Mi volt az a robaj . . .

A nevelő nem birt felelni, mert a gyáva, csepp nagyur hallgatást parancsolt s csak idő multával mondhatta:

— Semmi nagyobb baj, csak a kis felség rosszul dobott és a Krisztus jobb karját letörte a majolika feszületről.

* * *

Fájdalmasan hagyta ott lelkem a fényes palotát és visszatért a kunyhóba, hogy tovább nézze a fafeszület előtt imádkozókat; csalódtam, ezek már nem térdeltek ott, hanem marcsona alakokkal volt tele a szoba.

A hajnali szürkület nedves levegőjébe egymásután szólt bele a puska ropogás; a harcoló komitácisk oda ugranak az ablakhoz, elsütik a fegyvert s gyorsan ugranak ismét vissza, hogy fedezzék magukat, de ez nem mindig sikerül; sokszor megesisik, hogy a mieink golyója fűgőbb, s az ablakhoz ugrót lefekteti a szoba nyirkos földjére, mielőtt még fegyvere elsülhetett volna, hol hörögve adja ki lelkét. Néha még a falon átfuródott golyó is öl.

Erős hang kiált be kívülről: „adjátok meg magatokat!“

Pusztába elkiáltott szó.

A mieink egy kutágas fonott talpazata által fedve küldik a gyilkos golyót a házban levők ellen.

Egyszerre csak egy hatalmas kar rebben fel a levegőbe, majd ismét visszahúzódik s következő pillanatban hatalmas csattanás, majd törmelékek zuhanása árulja el, hogy a kézi gránát jól végezte dolgát, a ház ajtaja fallal együtt bezuhant a házba.

A következő pillanatban a szobában ter-

csak mint a hadviselésre alkalmas vagy alkalmatlan személy vagy tárgy, vagy intézmény kezeltek. Mert mihelyt megjelennek a trombitaszót és a körülhordott véres kardot helyettesítő plakátok, attól a naptól kezdve vasut, posta, malom, vasgár, bank, hajóstársaság, mind csak a hadseregért él és mozdul. Ez az igazi népháború. De ne sajnáljuk: ebben az óriási általánosításban, a rendelkezésre álló erők és segítőforrások ilyen teljes kihasználásában rejlik a gyorsaság, a szívós kitartás és a siker!

A háborús helyzet.

Egy hónapja tart már a háború, időközben mint a lavina, világháborúvá növekedett s ez a rövid idő máris igazolta, hogy ahol igazságos ügyért harcolnak és e mellett lelkiismeretes előkészületek folytak a birodalmak hadvezetési ügyében, ott a siker nem marad el.

A lelki energiák kellő kifejtése döntő fontosságúvá válik még a háborúban is, amely, bár alapjában véve öldöklő munka, de egyedül ez vezethet ki bennünket abból a labirinthból, amelynek utvesztő hálózatával évek óta körülfont bennünket ellenségeinknek fondorkodó roszakarata.

A tüneményesen fősugárzó hadi események részletei arról győznek meg bennünket, hogy az ellenség sokkal nagyobb és merészebb hangon hirdette erejét, mint a mekkorának ez az erő a valóságban bizonyult. A mi hadseregünk és német szövetségeseink hadserege pedig nem a henezgő hánytorgatás, hanem a csendes, alapos kiművelés és fölkészülés segítségével sokkal nagyobb és fényesebb eredményeket ér el, mint álmainkban hinni mertük volna.

Istennek legyen hála, elérték ezt a szép eredményt az igazságos ügy önbizalmával, a nemzeti harci lelkesedéssel és harci készséggel.

Amit német szövetségeseink egy hónapnál rövidebb idő alatt végeztek, az igazán bámulatos és a napóleoni hadjá-

mettek a mieink, őrmester ur Fekete dörgő hangon kiáltotta ismét: adjátok meg magatokat.

Azután néhány perczig tartó vértagyasztó küzdelem, azután csendesség lőn . . . legfeljebb egy-egy haldokló mindig halkabb hörgése törte meg a kínos csendet . . . a Manlicher megtette a kötelességét . . .

Őrmester ur Fekete egy köpadkán ül; egy ruhadarabbal igyekszik bekötni a handszárral megvágott karját, hogy a vérzést elállítsa.

— Gyere ide Gönczi, szorítsd meg a kötést, — szól rá egy gyerekképi pénzügyőrre, ki az istállót kémlelte nagy vigyázattal.

Gönczi siet a parancsnak eleget tenni, miközben jelenti, hogy a tehénöl egyik sarkában három gyermek van meghúzódva.

— Kösd be csak jól a karomat, majd megnézzük mindjárt.

Miután ezzel rendbe jöttek, együtt mentek a tehénölba, melynek egyik sarkában csakugyan ott gubbasztott a három gyermek; egy fiú és két leány. Ártatlan szemeiket ijedt csodálkozással meresztették a belépőkre. Nem sirtak.

Őrmester ur Fekete nézte egy darbig őket, azután hátra sem tekintve így szólt Gönczihez:

— Menj ki Gönczi fiam, kutasd át a ház táját.

Mig ezek az istállóban történtek, addig a padláson az asszony azzal foglalatoskodott, hogy egy régi mordályt töltött meg nagy igyekezettel.

Őrmester ur Fekete szemei pedig mindjobban megteltek könnyel, lassan mosolygást erőltetve, odament a három gyermekhez, megsimogatta fejüket, közben folyton azt ismételtette:

— Ne bojsza! . . . ne bojsza! . . .

Majd kinyitotta a táskáját, fehér kenyérral, szalámmal kínálgatta az apróságokat, de legjobban a kisebbik leánykát nézte.

ratok legendáival volna határos, ha nem mutatkoznék mindenben az a német alaposság és pontosság, amely a legnagyobb eredményeket szerényen így jelenti be: „a parancsolt vonalig elhaladtunk.“ Napóleonnál a személyes győzedelmi nimbus szuggeráló ereje volt a döntő és ellenállhatatlan, itt pedig a mindenre kiterjedő figyelem, gond és a gyorsaság, amellyel a német hadvezetőség föllép, ez adja meg a kezdetet s a terv részleteit a kitünően egyértelmű hadsereg nagyszerűen hajtja végre. Itt nem szuggesztívóval szemfényvesztenek, hanem valósággal dolgoznak. A dicsőséges belgiumi hadjárat: Lüttich, Namur gyors bevétele hamar megnyitják Páris felé az utat. A francia-angol hadvezetők azt hitték, hogy a belga várakon félévig elkinlódik a német sereg s azalatt ők betörhetnek Németországba, de ott is megmutatták a németek, hogy az egy milliónyi francia hadsereget Metz táján szétverve, a legnehezebb terepviszonyok közt is győztesen tudnak előhaladni.

A németek csodálatos nagyságát elismerve, a mi vitézeink előtt is meg kell hajtánunk az elismerés lobogóját. Hogy Szerbiában tulerővel szemben milyen győzelmeket vívtak ki, azt nem kell ismételnünk: Sabác, Valjevo s a Drina partjai a tanuk reá.

Hadvezetőségünk nagyon okos és belátó dolgot művelt, a mikor a hadsereg főerejét a főellenség: az orosz ellen sorakoztatta. Az oroszt kell legyőznünk, mert a szerbnek minden bátorsága az orosztól van; ha az oroszt megverjük, akkor a szerb úgy elbűjlik, mintha soha sem zavart volna vizet ezen a világon.

És hát olyan lehetetlen dolog-e az oroszt legyőzni? Félni szoktak az orszáknak nagy területű országától, pedig az az ő baja, mert nehezebb a népeit összeszedni és féken tartani; most is az óriás

— Akár csak az én Ilonkám . . . akár csak azt látnám . . . motyogta elérzékenyülve, a szeme, a haja, . . . de mindene, mindene olyan . . .

A térdére ültette, czirógatta, egy koczka fehér czukrot is kerített elő a táská fenekéről s a kis leány nem félt, nem húzódott tőle, bizonyára úgy gondolta, hogy a ki ilyen szépen, mosolyogva tud sirni, az rossz ember nem lehet; még oda is hajtotta a fejét az őrmester ur széles mellére, ki fényképet vett ki a zsebéből és nézte, nézte, hol a képet, hol a kis szerb lányt, . . . baja csupán a könyeivel volt; nagyon sűrűn ömlöttek . . .

— Éppen olyan, mint az én otthon maradt Ilonkám.

Az asszony megtöltötte már a puskát, még egyszer figyelmesen megnézte, hogy rendesen van-e, azután mint a kigyó, húzódott az istállóba szolgáló padláslyukhoz, hogy végrehajtsa szándékát . . .

Letekint és meglátja a képet.

A két nagyobb gyermeke jóízűen eszi a fehér kenyeret, közben közben rámeresztik nagy kerek szemüket a mellettük ülő őrmesterre, ki nagy szeretettel csókolgatja a kisebbik leány homlokát, haját és könnyezik . . .

Az anyai szív azonnal megértette a dolgot, megértette az őrmester ur apai tájdmát s a következő perczben már annak lábainál térdelt és a bakancs orrát csókolgatta, miközben azt hajtogatta:

— Velmi dobri szi cslovek, goszpodár.

Mire a mieink a halottakat eltemették és visszatértek, már az ajtó előtt nézegették az Ilonka arczképet a szerb asszony és őrmester ur Fekete.

birodalomnak 4 népe föllázadt vagy a lázadás szélén áll! Mi hasznát veszi az orosz ezeknek? Ezekből nem gyűjthet sereget, sőt ezek lekötik a seregeinek egy jó részét. Azután Oroszországban nincs az a rend, az a műveltség, a mi nálunk, hogy az utolsó szegény ember is egynek érzi magát nemzetével, országával, ott kényszerítve megy minden s ha nem pattog a kozák ostora, felbomlik a rend is. De Oroszország nem is olyan gazdag ország, hogy a nagyságához mért hadsereget tudna fölszerelni és tartani.

Az oroszot megverték már kisebb nemzetek. Megverte 1854-ben a török, amikor a francziák és angolok — mai szövetségesei — ütötték tovább Sebastopolnál. 1876-ban is csak úgy tudott győzni a török fölött, hogy Románia seregét hívta segítségül. Nemrég megverték az oroszot a japánok.

És ha az Isten segít, látni fogjuk, hogy a mi hadseregünk is elbánik az oroszral.

Az északi hadjárat eddig igen szépen indul és méltó párja a németek nyugati győzelmeinek. A galicziai határon mindenütt hősiességgel visszacsorították az oroszot a mi vitézeink, benyomultak országába, elfoglalják városait.

Az a harc pedig, a mit Krasznik körül a lefolyt héten vívtak meg 70 kilométernyi széles területen hat orosz hadtest ellen; mikor ez a nagy orosz sereg rendetlen futásban menekült Lublin felé, ágyúit, embereit elfogatva; ez olyan fényes haditény volt, amire büszkék lehetünk és büszkék reá német szövetségeseink is.

Nagy dolgok készülődnek a közeli napokban, ezek mellett szinte mulatságos epizód a kecskeméti bakák vitézsége, a kik Montenegró felé elfoglalták.

De adjuk át a szót a tudósítóknak:

A legutóbbi napok nevezetesebb eseményei.

A magyar miniszterelnökség sajtóirodája nap-nap mellett 3—4 táviratot is küld a „Gömör-Kishont“-nak, a mely táviratokból azonnal értesül a helybeli közönség a fontos és hiteles eseményekről. — A minket közelebről érdeklő táviratok ezek:

Sarajevó, aug. 23. éjjel. Ide érkezett sebesültektől szerzett autentikus információ szerint közlik, hogy Visegrád Rudó melletti győzelmes harcokat csapataink hősiességgel és esődalatra méltó bátorsággal vívták.

Abból a körülményből, hogy egy lövészárkban **500 szerb halottat találtak**, következtetni lehet, milyen óriási volt a szerbek vesztesége. Hogy a mi részünkről is jelentékeny veszteség volt, mindenekelőtt annak a halálmegvetésnek és bátorságnak tudható be, amellyel csapataink az ellenséget megtámadták. A tisztek azt állítják, hogy katonáink alig fékezhetők és hogy legkedvesebb harcmódjuk a szuronyroham.

Berlin, aug. 24. Tengerészeti főparancsnokságához érkezik *Sarajevóból* a jelentés, hogy a német skutarii különítmény csatlakozott az osztrák és magyar csapatok hadműveleteihez. *Schneider* őrnagy jelenti, hogy a Visegrád melletti 95. d. magasságon a szerb állást elfoglalták. Három tengerész katona halott, két tiszt, huszonegy katona megsebesült, a legénység magatartása példás.

Bécs, augusztus 24. A hadisajtó szállásról hivatalosan a következőket jelentik: Az eddigi harcokban résztvett csapataink szereplése minden dicséretet fölülmul, szól ez különösen a

mostani akciónk élén álló lovasságunkra és honvédségre, amely bámulatos hősiességet tanúsít. Aviatikusainknak is alkalma nyílt kiváló bátorsággal, szép eredményeket elérni. A népfelkelő csapataink annyira beváltak, hogy *Frigyes* főherceg indítva érezte magát több népfelkelőt hadi érmmel kitüntetni. Csapataink ellátása, hála a kifejtett gondosságnak, kitünő és egészségi állapota nagyszerű.

Bécs, augusztus 24. A „Fremdenblatt“ szerint Németország fényes sikerei arra engednek következtetni, hogy a legközelebbi napokra döntő eredményeket várhatunk.

„Neues Wiener Tagblatt“ megállapítja, hogy a német, osztrák és magyar haderő titáni munkája alaposan meg fogja változtatni Európa térképét.

Budapest, érkezett augusztus 24-én éjjel után 1 órakor. A magyar távirati iroda jelenti: A hadisajtó-szállásról a következő távirati jelentés érkezett: Csapataink előnyomulása a *Visztula* mindkét oldalán föltartózatlanul folyik. A folyamtól nyugatra haderőnk, csatlakozva a német szövetségeseihez, kisebb csatározások közben átlépték a *Lipa-Górát* és tegnap elérték a *Kamienna* folyónak *Kielce* és *Radom* között elterülő részét. A *Visztulától* keletre győzelmesen előnyomuló haderőnk augusztus 23-án *Kraszniknál*, uton *Lublin* felé, két orosz hadtestnek erős csapatrészt visszavetették. Orosz részen 1000-nél több ember esett el, köztük több tiszt. Csapataink zászlókat, gépfegyvereket és ágyúkat zsákmányoltak.

Novoszielicza közelében mintegy huszezernyi, legnagyobb részben lovasságból álló orosz haderőt vertek teljesen vissza. Csapataink az ellenségből több száz foglyot ejtettek. Rohamos visszavonulásukban az ellenséges csapatok sok hadiszert hagytak a harcstíperen.

Lembergben a lakosság teljes örömujjongása közben tegnap érkezett meg a határmenti harcok során elfogott orosz katonák első nagyobb csoportja. A lakosság öröme megnövekedett, a midőn az ellenségtől elvett gépfegyvereket pillantották meg.

Az összes híradásokból egybehangzóan az tűnik ki, hogy az oroszok ismert barbár harcmódoruknak megfelelően, úgy sajtát, mint az idegen területeken mindent elpusztítanak: falvakat, házakat kifosztás után könyörtelenül felgyujtanak és ezzel az eljárásukkal egyenesen gunyt üznek minden nemzetközi jogi megegyezésből.

Sarajevó, augusztus 24. Az ellenséget, a mely még az *Uvac* és *Varditse* feletti területeken folytatott operációink megkezdése előtt, saját határterületeinkre nyomult be, e hónap 20-án megtámadtuk és ugyanolyan jól megválasztott mint megfelelően előkészített pozícióból *Uzice* irányában visszavetettük a határra. Ezekben a harcokban, amelyekben a skutarii német különítmény is önként és dicső módon részt vett, csapataink a nehéz terep és az ellenség szívós védekezése mellett is alkalmas területen készített megerősített pozíciókból küzdő ellenséggel szemben bámulatraméltó hősiességgel küzdöttek.

Bécs, augusztus 25. „Reichspost“ római levelezője előtt az elhunyt pápa kezelő orvosa: *Machiafalva* kijelentette, hogy a Pápához kérelmet intéztek a háboru kitörése ellen való közbenjárás érdekében. A pápa erre azt felelte: hogy egyetlen uralkodó, kinél sikerre való ki látással interveniálhatnak — mert ez az uralkodó mindenkor hűséggel viseltetett a szentszék iránt — *Ferencz József* király, de épen önála nem interveniálhatok, mert a háboru, amelyet *Ausztria-Magyarország* visel: igazságos, nagyon is igazságos.

Budapest, aug. 25. A sajtóhadiszállásról jelentik: A Krasznik melletti harcokban a legújabb jelentések szerint több mint 3000 foglyot ejtettünk, 3 zászlót, 20 ágyút és 7 fogattal ellátott gépfegyvert zsákmányoltunk. — Azok az orosz tisztek, a kik a japán hadjáratban is részt vettek, egybehangzóan kijelentik, hogy a mi katonáink támadása sokkal hevesebb volt, mint a japánoké.

Budapest, aug. 26. A hadi sajtószállásról jelentik a magyar távirati irodának augusztus hó 26-iki kelettel: A Krasznik mellett lefolyt háromnapos csata tegnap a mi csapataink

teljes győzelmével végződött. Az oroszokat, mintegy 60 kilométer széles csatavonalon, állásaikból kivertük. Az oroszok *fejvesztesen menekülnek Lublin felé.*

Budapest, aug. 27. A „Pester Lloyd“-nak Bécsből jelentik, hogy utólag kitünt, miszerint az orosz haderő, melyet Kraszniknál megvertünk: **hat hadtestből állott, nem pedig csak négyből.** A zsákmányolt hadiszerek, valamint a hadifoglyok száma is nagyobb annál, amint tegnap jelentettük. **Három ezer fogoly, harmincz ágyu, hét gépfegyver és három zászló** már a csata második napján zsákmányoltatott és miután a csata még kedden is egész nap tartott és a legnagyobb csapásokat ezen a napon mérték az oroszokra; feltehető, hogy a hadifoglyok száma és a hadi zsákmány sokkal jelentősebb.

Bécs, augusztus 27. A lapok haditudósítói feljegyezték a kraszniki győzelem taktikai értékét, amely főképpen abban áll, hogy az orosz hadtestet az osztrák-magyar csapatok fölényes vezetése és erős offenzívája olyan pontból verte ki, amely nem igen engedi meg az erők újból való összegyűjtését; hangsúlyozzuk, főleg az osztrák-magyar és orosz taktika különbségét, amely abban áll, hogy az osztrák-magyar csapatok főképp számos ponton igyekeznek az ellenséget megtámadni, míg az oroszok megmaradnak az elavult lépcsőzetes elrendezésnél. A haditudósítók egybehangzóan kijelentik, hogy a csapatok magatartása felette áll minden dicséretnek és az eredmény annál nagyobb, mert a három napi döntő harc előtt igen nehéz terepen kellett menetelniük.

Berlin, augusztus 27. A „Lokalanzeiger“ követeli, hogy Belgium teljes egészében Németországba bekebelezessék.

Bécs, augusztus 26. A hadisajtó szállásról jelentik: A kraszniki ütközetben 4—5 hadtest, vagyis mintegy 200000 ember vett részt. Az oroszok frontvonala Frampolttól a *Visztula* melletti *Jozefáig* terjedt. Az oroszok Frampolttól éjszakra és Kraszniktól délre egy-egy hadtesttel törtek előre. Az ütközet vasárnap folyt le; legalább két újabb orosz hadtest nyomult elő a harc folyamán. Az orosz hadtestek teljesen felbomlottak és menekülve hátráltak Lublin felé. Lovasságunk erélyesen üldözi az ellenséget.

Berlini jelentések szerint németek **Namur összes erőit bevették; ugyszintén Longwy is** és elfoglalták **Gent** városát.

Wolff-ügynökség jelenti: E hó 24-én a nagy főhadiszállásra *Ferencz József* császárnak és királynak *Vilmos* császárhoz intézett követelő távirata érkezett: „Győzelemre győzelem! Isten veletek van és velünk is lesz! Legbensőbb szerencse kívánataim neked, drága barátom s az ifju hősöknek, a trónörökösöknek, valamint Rupprecht bajor trónörökösnek és a páratlanul vitéz német hadseregnek! Nincsen szó, amely kifejezze, mit érzek én és mit érez haderőm e történelmi napokban! Szívből szoritja erős kezedet *Ferencz József.*“

Kraszniki győzelem Bécsben és Berlinben viharos örömet keltett. Lapok lelkes szavakkal irnak a győzelem jelentőségéről.

A Munkapárt-körben báró Hazai honvédelmi miniszter felolvasta a főparancsnokságnak hozzá intézett sürgönyét arra az elterjedt hirre vonatkozólag, hogy honvédségünk északon komolyabb vereséget szenvedett volna. Ezzel szemben a parancsnokság sürgönye részletesen előadja, hogy honvédségünk rendkívüli bátorságával és vitézségével kitüntette magát és az ellenséget teljesen megverte és visszaverte. Parancsnokságnak ezen honvédségünkre vonatkozó dicsőítőleg elismerő értesítése nagy lelkesedést keltett a pártkörben, akinek felolvasását percekig tartó lelkes éljenzéssel fogadták a jelenvoltak.

Berlin, aug. 27. A Wolff-ügynökség jelenti: A „Magdeburg“ nevű kis czirkáló a finn öbölben ködben zátonyra jutott; más hajó segélynyújtása a sűrű ködben lehetetlen volt; mivel a hajót nem sikerült a zátonyról megszabadítani és számos orosz hadihajó már támadást is intézett ellene, — légbe röpitették; a hajó dicsőséggel sülyedt el. Egy német torpedó-naszád az ellenség tüzelése közben a legénység nagyobb részét megmentette.

Bécs, aug. 27. A „Corr. Bureau“ jelenti: Ő felsége gyönyörű sürgönyt intézett a német császárhoz, melyben tudomására hozza, hogy neki a Mária Terézia-rend nagykeresztjét adományozta, *Moltke* német vezérkari főnök a Mária Terézia-rend tisztí keresztjét kapta.

Budapest, augusztus 27. A magyar távirati iroda jelenti Zimonyból: A mi tüzérségünk Lanica felett, valamint a Topsisider vonalán felállított szerb ütegek közt a legutóbb lefolyt heves tüzharcok óta: Belgrád előtt aránylag nyugalom uralkodik. — Nagyobb szünetekben lövik a zimonyi nehéz ütegek a szerb állásokat, mindenkor válaszul a szerbek támadásaira. — A zimonyi monitoroknak csak szörványosan volt alkalmuk a belgrádi állásokat lövöldözni; és csak néhány nap előtt reggel nyomatékosabban arra, hogy a szerbek egyik őrnaszádunkat lövöldözték. Lényegben főfigyelmünk arra irányul, hogy a szerbeket abban a törekvésükben, hogy a Száva-híd felrobbantását befejezzék, megakadályozzuk, a mi teljesen sikerül is. Éjszakánként ebből a célból szerb hadállásokat állandóan reflektorokkal világítjuk be.

A szerbek egyik éjszaka kísérletet tettek a híd megközelítésére, de az az elleni operálásokat meghiusítottuk. A legutóbbi napokban ismételt felderítő szolgálatot végeztek Belgrád felett repülőgépeink, a repülőgépek eközben rendkívül bravurosan, mélyen Szerbia belseje felett is jártak és pontos adatokat hoztak a szerbek állásáról. Zimonyból megállapítható, hogy Belgrádot éjszaka nem világítják; a világos ivlámpák távcsővel jól láthatók, de hetek óta nem égnek éjjel. A belgrádt villamos központ, mely a Száva közelében van, a várművek bombázása közben — rommá lövették. — Ide érkezett hírek szerint a belgrádi vízmű nem funkcionál többé.

Berlin, augusztus 28. A Wolff ügynökség jelenti a nagy főhadiszállásról: A nyugati német hadsereg a felvonulás befejezését követő kilencedik napon folytonos győzelmes harcok után Cambraitre, a délnyugati vogézekig terjedő francia területre hatolt be. Az ellenséget mindenütt megverték és azok teljesen visszavonultak. Az elesettek, foglyok és az elvett győzelmi jelvények nagy számát a csatatér óriási kiterjedésénél fogva megközelítőleg sem lehet megállapítani, mert a legnagyobb része át nem tekinthető erdőség és hegyes vidék. — *Kluck* tábornok csapatai az angol csapatokat Maubeunál visszaverték és Maubeutól délnyugatra, miután körülvették, újlag megtámadták. *Bülow* tábornoknak és *Hausen* báró tábornoknak csapatai mintegy nyolcz francia és belga hadtestet vertek meg a Sambre-Namur és Moras között több napig tartó harc után és Maribeugt oldalra hagyva — üldözik őket.

Két napi ostrom után Namur elesett, Mauburg ostromát megkezdték. Albrecht Württembergi herceg csapatai a megvert ellenséget Semoison tul üldözték és átlépték a Maast. A német trónörökös csapatai elfoglalták az ellenségnek Longwy előtt megerősített állását, visszavertek egy Verdun felőli erős támadást és a Maas felé haladnak. — Longwy elesett.

A Bajor trónörökös csapatait — üldözés közben — Lotharingiánál újabb ellenséges haderők Nanczi és déli irányban levő állásaikból megtámadták, de vissza is verettek.

Heringen tábornok csapatai a Vogézekben dél felé folytatják az ellenség üldözéseit. Elzászból kitakarodott az ellenség.

Antwerpenből tegnap és tegnapelőtt négy belga hadosztály Brüsszel irányában levő összekötő csapatainkat megtámadta. Az Antwerpen elzárására hátrahagyott haderő megverte ezeket a csapatokat. Számos foglyot ejtett és ágyut zsákmányolt.

A belga lakosság majdnem mindenütt részt vett a harcokban, miért is a legszigorubb intézkedések történtek a franktiseur bandák garázdálkodásainak elnyomására.

A hadtáp vonalak biztosítását eddig a hadseregekre bízták, mivel azonban az erre a célra visszahagyott haderők a további harcokban való részvételre szükségesek, Ő felsége elrendelte a népfelkelés mozgósítását a hadtáp vonalak biztosítására és Belgium megszállva tartására, e célra a népfelkelést fogják felhasználni. Ezt a német közigazgatás alatt álló országot a had-

sereg szükségleteinek fedezésére mindenképen felhasználják, hogy a házat mentesítsék.

Stein főhadiszállásmester.

Bécs, augusztus 28. A főhadiszállásról jelentik: Szerda óta harcok vannak folyamatban a mi csapataink és az oroszok között, e harcok ez idő szerint a Visztula és Dnyeper között levő területen folynak, balszárnyunk offenzívába lépett és győzelmesen nyomul előre.

HÁGA, aug. 28. Az angol alsóházban Asquit miniszterelnök kijelentette, hogy French tábornok vezetése alatt álló angol sereg visszavonulása — az új hadiszállásba — sikerült, de nem jelentéktelen veszteség árán; az angol csapatok nagy szorongatásban voltak, de ki tudták vágni magukat a németek közül. — E pillanatban minden egyéb közlést feleslegesnek tart amellet, amit French tábornok nyilatkozata közöl, hogy az angol csapatok szelleme kitünő, veszteségeink több mint 2000 ember.

BUDAPEST, augusztus 26. A magyar távirati iroda jelenti: A nagy vezérkar közli: az angol hadsereget, amelyhez három területiális hadosztály csatlakozott, csapataink St. Quentin felől északra, teljesen szétverték. — Az ellenség St. Quentinen tul az egész vonalon visszavonult, több ezer foglyot ejtettünk és hét tábori és egy nehéz üteget zsákmányoltunk.

Mesiérestől délnyugatra csapataink széles vonalban átkeltek a Meuse folyón, folytonos harcok közepette. Balszárnyunk kilencz napig tartó hegyes vidéken folytatott csaták után a francia csapatokat Epinaltól keletre visszaverte és győzelmesen nyomul előre.

Brüsszel polgármestere ma közölte a város német parancsnokával, hogy a francia kormány tudomására hozta a belga kormánynak, hogy nem támogathatja offenzív módon, mert maga is teljes defenzívára kényszerült.

Budapest, augusztus 28. A sajtóhadiszállásról hitelesen jelentik a magyar távirati irodának: A hadsereg főparancsnoksága délután két óraker közli: Az orosz harc szintén több nap óta döntő harcok vannak folyamatban. Amíg azon csapataink, amelyek a kraszniki harcokban győztek, az oroszokat Lublin felé követik és egy szomszéd csapat Búg és Pirper közt ellenséges földön szintén győzelmesen előnyomulva, a Zamost körüli területet foglalta el. Más seregtettek a Kelet-Galicziába betört erős ellenséggel szemben a Lemberg felől északra, keletre és délkeletre levő területeket tartják.

Berlin, augusztus 28. A Wolff ügynökség jelenti: Az antwerpeni helyőrség megkísérelt kirohanása közben Löwen belga város lakossága — nyilván összebeszélés alapján — a házakból német csapatokra lövöldözött, a várost ezért rommá lötték.

Berlin, augusztus 28. Wolff-ügynökség jelenti: Longwy vitézül ellenállott. A várost a parancsnok csak akkor adta át, amikor már csak egy használható ágyúja volt. A német trónörökös ezért elismerésül meghagyta a fogásba jutott parancsnok kardját.

Legujabb.

Budapest, augusztus 29. Munkapárti körben tegnap este gróf *Tisza* István a párt tagjaival azt közölte, hogy a legfrissebb hírek a galicziái nagy csatáról egytől egyig kedvezőek és mindenképen teljes bizalomra és reménységre adnak okot. Hadszállásaink adataival meglehetünk elégedve; persze, ami a végső döntő eredményt illeti, türelemmel kell lennünk; hiszen az ily óriási területen lezajló csata, amilyen az északi harctéren folyik, esetleg még néhány napig is eltarthat; ezért türelemmel kell lennünk, de ennek a türelemnek előreláthatólag meg lesz a gyümölcse. A képviselők nagy megelégedéssel fogadták *Tisza* nyilatkozatát.

Krakkóba érkezett lapjelentések szerint németek megszállották Petrokaüt a Czenstohowarsói vonalon.

Bécs, augusztus 29. Német császár rendkívül megleghangu táviratban megköszönve királyunknak Mária Terézia renddel való kitüntetését. Közli a királylyal, hogy a Kraszniki győzelemnél tanusított osztrák magyar hősiesség méltánylása

nagyrabecsülése jeléül a Pour le mérité-rendjelet adományozza a királynak, *Kourád* vezérkari főnöknek pedig a vaskereszt első és második osztályát. Királyunk erre a táviratra szintén rendkívül megleghangu táviratban válaszolt.

Berlin, aug. 29. A nagyvezérkar jelenti, *Mannawiller*, Lunewilletől keletre a legerősebb francia várerőd, a németek birtokába jutott.

Hírek és vegyesek.

Érdemkereszt átadás. Idb. *Fölföldy* Ottmár felsővályi és *Valkay* László felsőbalogi körjegyzőknek *Kubinyi* Géza főispán folyó hó 28 án a vármegyeházán adta át az Őfelsége által adományozott arany érdemkeresztet. A főispán nagyobb ünnepségi keretben óhajította volna a két érdemes férfit feldekorálni, de a háborus idők erre nem voltak alkalomszerűek; ennél fogva csakis a központi tisztikar jelenlétében szép lelkes beszéd kíséretében nyújtotta át a főispán az érdemkereszteket. Az átvétel után *Fölföldy* Ottmár köszönte meg meghatva a kitüntetését. Mi ez uton kívánjuk a két érdemes férfinak, hogy igen-igen sokáig teljes jó egészségben és megelégedésben viselhessék a hosszú fáradságos, hazafias és becsületes munka jutalmát.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter a rozsnyói munkásbiztosítási választott bíróság helyettes elnökévé *Baydik* György rozsnyói kir. járásbíró nevezte ki három évi tartamra.

Elöléptetés. A király a kereskedelmi miniszter előterjesztésére *Pál* Imre volt kassai posta- és táviratigazgatót az V. fizetési osztályba posta- és távirat főigazgatóvá nevezte ki.

Felügyelő beiktatás. Dr. *Hazslinszky* Rezső rozsnyói evangélikus főgimnáziumi tanárt, mint a kisköketepataki és berdárkai evangélikus egyháznak ujjonnan megválasztott felügyelőjét, vasárnap iktatták be ünnepelesen hivatalába. A beiktatást *Poputh* Viktor dobsinai lelkész végezte. Az ünnepi beszédet *Korenkó* György lelkész tartotta.

Bírósági áthelyezés. Az igazságügyminiszter *Aranyosy* Béla kir. járásbíró — saját kérelmére — Rozsnyóról a balassagyarmati kir. törvényszékhez bíróvá helyezte át, helyébe Rozsnyóra a kir. járásbíróhoz *Batta* Bertalan muraszombati kir. járásbíró helyezte át.

Esküvő. *Czinyéry* Barna miskolci ref. főgimnáziumi tanár szeptember 2 án tartja esküvőjét a rimaszombati ref. templomban *Czinke* Bőskével, *Czinke* István ref. esperes szeretetreméltó leányával.

Anyakönyvvezető helyettesi kinevezés. A belügyminiszter a nagyözzei anyakönyvi kerületbe *Papp* Dezső adóügyi jegyzőt, ideiglenes anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki s őt a házassági anyakönyvvezetésével és a házasságkötésnél való közreműködésével is megbízta.

Névváltoztatások. Kiskoru Gyurove János rimóczai illetőségű, ugyanottani lakos családi nevének *Bús*-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

Kiskoru *Telgaretz* József dobóczai születésű, budapesti lakos belügyminiszteri engedéllyel vezetéknevét *Tábori*-ra változtatta.

Halálozások. *Pöcher* Gyula m. kir. századost, a helybeli ménteleposztály közszeretnek örvendő parancsnokát, mély gyász érte, amennyiben felesége: szül. *Havas* Sári, a nemes szívu, magas műveltségű és szeretetreméltó urinő folyó hó 23 án 34 éves korában, boldog házassága 11 ik évében Tátrafüreden elhunyt. Bánatos férjén kívül édes anyja, anyósa, két kis gyermeke: Sárika és Gyula s kiterjedt rokonság gyászolja az elhunytat, kinek hült tetemeit Budapestre szállították s ott folyó hó 26 án a kerepesi temetőben helyezték örök nyugalomra. A gyászeset városunkban széles körökben kelt őszinte részvétet.

A vármegyei közkórház ormán fekete zászló jelzi, hogy vármegyénk e kiváló közegészségi intézményének gyásza van. Egy régi, megbízható, talpig becsületes tisztviselője: *Dráskóczy* István gondnok, ki tisztét negyedszázadnál hosszabb ideig közmegelégedésre töltötte be s csak most — hosszas betegsége miatt — nyugdíjaztatott saját kérelmére, folyó hó 26 án Rimaszécsen 64 éves korában elhunyt. Hivatalos

teendőit betegsége miatt egy év óta nem végezte s most nyugdíjazása után Rimaszécsbe ment lakni, hol a halál véget vetett a hosszas szenvedéseknek. Halála őszinte részvétet kelt. Özvegye: szül. *Vattay* Anna, gyermekei: *Sigmond* Lázárné szül. Dráskóczy Margit, *Dráskóczy* Márton, *Beke* Józsefné szül. Dráskóczy Marcsa, *Szállósy* Lászlóné szül. Dráskóczy Ilona, *Dráskóczy* Zoltán és Rózsa, továbbá vejei, menyé és unokái gyászolják az elhunytat, kinek temetése folyó hó 28-án nagy részvét mellett ment végbe. Hült tetemeit Zádorházára szállították s ott helyezték örök nyugalomra a családi sírkertben.

Özv. *Kriston Szabó* Jánosné városunkbeli tisztos polgárosszony 63 éves korában folyó hó 26-án meghalt. Az elhunytat kiterjedt család siratja s *Varga* Lajos és *Varga* István polgártársaink nővérüket gyászolják benne. Temetése folyó hó 28-án polgárságunk nagy részvéte mellett ment végbe.

Uszkey Bálint, a községi és körjegyzők országos egyesületének elnöke, folyó hó 24-én Budapesten meghalt.

Pongrácz Dezső pozsonyi táblai bírót — ki az itteni törvényszéknél mint vizsgálóbíró működött — mély gyász érte, édes anyja: özvegy *Pongrácz* Lázárné folyó hó 26-án 82 éves korában Kassán elhunyt. 28-án temették.

Sebesültjeink. Arról értesülünk, hogy dr. *Kardos* Elemér rimaszombati illetőségű egy éves önkéntes, gyalogsági altiszt és *Herb* István feledi illetőségű katona, könnyebben sebesülve a miskolczi kórházban fekszenek. Büszkék vagyunk fiatal katonáinkra, hogy a haza védelmében már átestek a vérkeresztségen.

A sebesültek érdekében *Lukács* Gézáné és özv. *Bornemisza* Istvánné mozgalmat indítottak, hogy a sebesült harcosok részére a közönség kis tollpárnákat (tejpárnákat) adakozzon.

Lukács Gézáné alispánné kéri tehát a közönséget, hogy ne sajnálják ezen csekély adományt a sebesültektől és ilyen kis párnákat mentül nagyobb számban mielőbb sziveskedjenek hozzá beküldeni, hogy ő azokat sürgősen illetékes helyére juttathassa.

Katonák családjai részére. A hadbavonult katonák itthonmaradt családtagjai részére *Sztojkovits* Mártha urleány Várgedén 85 koronát gyűjtött. Mint követendő szép példát közöljük. — Itt közöljük egyidejűleg azt is, hogy *Hámos* Aladárné szül. báró *Vay* Mariska e célra megboldogult *Jócsi* fia halála évfordulója alkalmából 20 koronát adományozott az alispánné kezéhez.

A vörös-keresztgyelet városi választmányának vezetősége f. hó 28-án *Kubinyi* Géza és *Samarjay* Jánosné elnöklésével ülést tartott, melyen az elnök felolvasta a magyar szent korona országai vörös keresztgyelete központi vezetőségének értesítését, melyszerint őszinte örömmel vette tudomásul a városi fióknak 269 taggal való megalakulását s a központ üdvözlö a megalakult fiókot és vezetőségét. Dr. *Meskó* Miklós alelnök bemutatja a központ által megküldött ajánlati beadványt, melyet a Rimaszombat és Vidéke Nőegyesület által felajánlott s 80 ágygyal felszerelendő kiegészítő kórház ügyében felterjesztenek s a központ ezt a hadvezetőségnek felajánlja a sebesültek elhelyezése céljából. — Tudomásul vették, hogy 24 hivatásos és 24 önkéntes ápolónő kiképzése folyamatban van és szépen halad. A gyűjtés eredménye 6016 korona, melyhez most *Knöpfler* Károly rimakokovai nagybirtokos 300 koronát, a *Magnezit* ipar részv. társaság szintén 300 koronát, dr. *Grundmann* Frigyes pedig 100 koronával járult. Ezenkívül van a régi vagyon, mely 3518 kor. A vármegyében Jolsván, Tornalján, Nagyrőczen van a vörös-kereszt egyetnek fiókja, s ma vasárnap délután lesz a rozsnói vörös kereszt egyet alakuló gyűlése, melyre *Kubinyi* Géza főispán is kilátásba helyezte megjelenését. A mozgalom élén dr. *Pösch* József polgármester áll. Az itteni városi fiók vezetősége kedden délelőtt 11 órakor a vármegyeház termében ismét ülést tart a további intézkedések megbeszélése céljából.

Utóállítás. Tegnap Losonczen utóállítás volt, a melyen vármegyénkbeli is számos legény lett állítva. A törvényhatóság részéről *Lukács* Géza alispán jelent meg a utóállításon.

Falusi hangulat. Forgácsfalváról, lapunk régi munkatársától vettük a következő levelet: „Csendes a falucska... Igaz, hogy máskor sem lehetett hallani a legények kurjongatását, mert hiszen nem duhajkodó, lármás ez a tót nép, de józan, takarékoskodó, munkás... Mégis szomorúbb ez a csend, mint eddig volt. Az asszonyok nem állnak meg a kutaknál hosszabb időre, nem beszélgetnek, de sietnek a mezőre, mert az emberek oda vannak... elmentek, ki erre, ki arra, dolgozni a szerető anyának, az édes hazának... És csodálatos! Én azt hittem, hogy ez a tót ember kedvetlenül, talán sirva válik meg nagyszámu családjától, hogy a kaszát, az öldöklő manlicherrel váltsa fel. Nem, — hála neked Istenünk — nem... Jó kedvvel, de Istenbe vetett erős hittel, az igazság érzetének biztos tudatával búcsúzik... s felemelt fővel azt mondja: „Ne tessék félni tanító ur, öt-hat szerbnek vagy muszkának még megtelelek, ha 40 éves is vagyok. Istennek ajánlom tanító ur!... Legyen gondja szegény kis gyermekeimre!... Meghálálom, ha haza jövök.”... „Csak menjetek jó embereim Isten nevében, bátran előre! S térjete győzelmesen mindnyájan, mielőbb vissza, haza, a ti köves, hegyes határotok szerető ölébe! Ritkább a hívők serege a kis fatornyos tempomban... A legényeket bizony egy kettőre lehet megolvasni... Augusztus 18. és 20-án a Hymnuszt még csillogó szemekkel énekelték, a naponként kített oltári szentséghez fohászoló pap imáját még sokan kísérték buzgó fohásaikkal apjukért, testvéreikért, rokonaikért s ma már... ők is, a folyó évben besorozott ujonczok is... búcsút mondtak a tűzhelynek, elmentek a többiek után... Fájt is, örült is a lelkem, ha meggondoltam, hogy hányan is fogtak ezekből a fiukból visszatérni... de örültem annak, hogy bátran, lelkesen és büszkén távoztak... Így menjetek tovább édes fiaim, s ha ott találkoztok az én egyetlen boldogságommal, az én egyetlen gyermekemmel, édes fiammal, a 25-ös ujonczczal, mondjátok meg neki, hogy sem az édes anyja, sem az édes apja nem sir... de mindnyájatokért naponként buzgón imádkozik a magyarok nagy Patrónájához, hogy áldást esedezzen fegyvereitekre, szeretettel takarjon be anyai palástjával, s ha mindnyájan győztesen kerülnétek vissza körünkbe, akkor iskolátok kis virágos kertjéből nem egy kis bokrétát, de egész koszorút fonunk majd dicsőségtől ragyogó homlokotok köré! — Az Isten vezéreljen!”

A Rimaszombati Takarékpénztár betéteket most is elfogad méltányos kamattal való gyümölcsöztetés végett és a jelenleg elhelyezett tőkékből minden felmondás nélkül azonnal teljesít visszafizetéseket.

A helybeli gőzfürdő — kazánvizsgálat miatt — zárva van. A megnyitást a tulajdonos annak idején a közönség tudomására hozza.

Gyilkos szomszéd. *Lőkös* István felsővályi gazdaember, aki perlekedő és összetérhetetlen természetű, régebben haragosa volt *Csolti* Rudolf felsővályi-gazdának. E hó 26-án délután 4 órakor a mezőn — hol földjeik szomszédos, — *Csolti* Rudolf a terményét szállította volna, de a föld olyan fekvésű partos hely, hogy más módon, mint a *Lőkös* István tarlóján keresztül nem tudott a dülő utra kimenni. *Lőkös* István ezt leste, utját állta *Csolti* Rudolf s rövid szóváltás után egészen közletről nyulseréttel jobb mellébe lőtt. *Csolti* Rudolf mintegy 10 perc múlva meghalt, — hat árva siratja, kik közül a legidősebb 11 éves. A gyilkos *Tornalja* felé menekült. Az esetet bejelentették a bírósághoz s folyó hó 28-án *Feledy* Ferencz tornaljai kir. járásbíró és dr. *Mészáros* István rimaszombati kir. ügyész a szakértőkkel: dr. *Zehery* István és dr. *Goldblatt* Géza orvosokkal a helyszínén megjelent s a boncolást megejtették. *Lőkös* István folyó hó 27-én önként jelentkezett a kir. ügyészségnél, hol letartóztatták.

Piaczi árak. Arról értesülünk, hogy Miskolczen a hatóság már minden élelmiczi árát megszabta és karszalagos polgári örök vigyáznak arra, hogy az ez ellen vétő minden egyes kihágó elvegye méltó büntetését. Ezen intézkedést ajánljuk a megyei és városi hatóságok figyelmébe is.

Véletlen baleset. *Brndjár* Mihály 42 éves klenőczi lakos f. hó 25-én ökrös szekéren hazafelé igyekezett és lábát lógatva hajtotta az ökröket. Utközben véletlenül egy nagy kőhöz érték s a szerencsétlen ember bal lába a szekér tengelye és a kő közé jutott úgy, hogy esontja összetört és súlyos sebet kapott lábán. Beszállították a kórházba.

Jótekönyv mozielőadás. Mozgófénykép-színházunk pihent a nyáron, most azonban ismét életjelt ad magáról, a mennyiben ma vasárnap délután 4 órakor és este 8 órakor jótekönyvezélu előadást rendez $\frac{1}{3}$ részben a vöröskereszt egyesület javára, $\frac{2}{3}$ részben a hadbavonultak hátramaradottjai részére. Délután zónaelőadás lesz, este rendes helyárrakkal.

A polgári őrségről. Önkéntesen jelentkezett polgári őrségünk az általános mozgósítás óta becsületesen teljesíti feladatát a rend fenntartása körül. Annál sajnálatosabb azonban, hogy akadnak olyan alakok, a kik kivonták magukat ezen nem kényszerítő kötelesség alul és ezenfelül azokat, a kik városuk nyugalmaért idejüket őrségen töltik, még kigunyolják és molesztálják. Intelligens, tisztességes ember ilyet nem tesz és bizonyára nem is intelligens emberek az illetők, hanem talán a társadalom aljarészből kerülnek ki? Megérdemlik, hogy a hatóság kényszereszközökkel szorítsa rá őket valami megalázóbb közmunkára büntetésül! Nem volna-e helyesebb, ha az éjjeli őrjáratot a csendőrség végezné?

Főpásztori körlevelek. Megjelent *Balás* Lajos rozsnói püspök f. évi XIV. számú főpásztori körlevele, a melyben arról intézkedik, hogy az iskolákat háborus időben szükség esetén tartalék kórházaknak kell átengedni. Papjainak további részletes utasításokat ad a háboru tartamára, különös figyelmükbe ajánlja a nép gondozását, minden alkalommal a lelkipásztorkodás beható gyakorlásával. — Nehány római dekrétumot közöl szertartási ügyekben. Szigorú utasítást ad arra nézve, hogy a tankötelesek mind a hat elemi osztályt elvégezzék. A ker. szeretet orsz. gyermekvédő müve részére egyházmegyei igazgatóvá boldogult *Véner* Pál helyébe *Havasi* Gyula székesegyházi karkáplánt, zárdai hitoktatót s udvari káplánját nevezi ki. — Igazgató tanítókká nevezte ki újabban: *Kishonti* Pál losonczi, *Dombos* Sándor dernői, *Jarosek* János karancsaljai r. kath. elemi népiskolai tanítókat.

A XV. számú körlevélben a pápa intelmeit közli háboru idején. Intézkedik továbbá az iskolai tanításról a háboru alatt. Megengedi hogy a háboru tartama alatt vasár- és ünnepnapokon a hivek a mezei és szolgálai munkákat végezhessek, de azért a szent mise hallgatást el ne mulasszák. Ezenkívül néhány római dekrétumot közöl, többnyire szertartási ügyekben. Jelenti, hogy az orsz. kath. tanítói segélyalap központi bizottsági ülését elhalasztották. Intézkedik a tanítói pályázatok közléséről. Felhívást közöl a kath. tanítók balatonlellei üdülőháza érdekében. Végül utasítást közöl az anyakönyvi kivonatok kiállításáról.

Augusztus 24-én külön latin körlevélben tudatja papjaival, hogy *X. Pius pápa augusztus 20-án az örök életbe költözött. 28-án minden plebánia templomban ünnepélyes gyászmisét fognak érte tartani. 31-én pedig s azontul az új pápa választásáért imádkoznak.*

Országos vásár. Városunkban folyó hó 28—29. napjain folyt le az augusztusi vásár, mely régi időkötől, mint „dinnye-vásár” szerepelt a köztudatban, s egyike volt a legforgalmasabb és látogatott vásároknak. Most természetesen ezen is meglátszott a rendkívüli helyzet, a háborus mogaalom, mert az érdeklődés nagyon megesappant, a forgalom igen gyenge volt. A rendet csendőrség és kivezényelt honvédek tartották fenn a városi polgárőrséggel együtt. Nagyobb zavar nem is igen fordult elő.

Árlejtés tüzfára. A tornaljai kir. járásbíró irodai és fogházhelyiségeinek az 1915. évi fűtéshez 11130 köbméter — az 1916. és 1917. évekre pedig a szükséghez mért, de a 11130 köbmétert meg nem haladható tüzfának beszerzésére árlejtést hirdet, melynek megtartására határnapul 1914. évi október hó 6 ik napjának délelőtti 9 órája van kitűzve s erre árlejtési szándékozokat 50 korona bánatpénzzel ellátva *Feledy* Ferencz vezető járásbíró Tornaljára meghívja.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon meg-tisztelők, kik drága hitvestársamnak halála alkalmából részvétőknek bármily formában ki-fejezést adni méltóztattak, ez uton is fogadják leghálásabb köszönetemet. *Uthy Antal*

Szives kérelem a „Gömörmezei Gazdasági Egyesülethez.” Azok, akik gazdálkodással foglalkoznak, sajnos tapasztal-ták és tapasztalják, hogy megyénk, sőt csaknem az egész ország területén az egerek minő ká-rokat okoztak és okoznak, úgy, hogy a gazda-közönségnek a termésbe vetett reményét nemcsak a mostoha időjárás tette nagy részben tönkre, de a meglévő termés nem kis százalékát pusztí-tották el az elszaporodott egerek. — Sőt ha ezek kiirtására semmit sem teszünk, kilátásunk lehet reá, hogy az elszórt vetőmagvak jó részét még a kikelés előtt el fogják pusztítani, így az őszi vetés, melynek ideje itt van, nagy részben meg fog semmisülni. Ezen szerintünk csak úgy lehet segíteni, ha a megye, sőt az egész ország terü-letén a vetést megelőzőleg ezen kártékony álla-tokat mérgezés által együtt és egyszerre kipusz-títjuk. — E célból teljes bizalommal fordulunk a „Gömörmezei Gazdasági Egyesület” vezető férfiához, hogy nekünk, kik gazdálkodással fog-lalkozunk, ez irányban utasítást adni, az erre alkalmas mérge beszerzését megkönnyíteni minél előbb szivesek legyenek, nehogy a jövőben remélt termés még időnap előtt nagy részben tönkre menjen. *Egy gazda.*

Sulyos baleset. Gömörvég és Fenyves állomások között f. hó 22-én sulyos baleset tör-tént. A vasuti pályakocsin Gömörvégre homokot szállítottak s a hevesvezekényi származású *Kalmár András* 18 éves pályamunkás lába a kocsi hala-dása közben az u. n. rámpához ütdött, ő leesett a kocsiról s a kerék bal alsó végtagján átha-ladva, azt tövében összeroncolt. A sulyosan sérültet beszállították az itteni közkórházba, — hol az orvosok levágták az összeroncolt vég-tagot. A szerencsétlen fiu aligha marad életben.

A főgimnáziumi tanítás kezdete. A rimaszombati egy. prot. főgimnáziumban a beiratások s a javító, pótló és magánvizsgála-tok a jövő héten megkezdődnek, de mivel ke-rületi pótló és javító érettségi vizsgák lesznek itt, azért a tanítás csak szeptember 14-én kez-dődik és beiratkozó tanulókat addig az ideig elfogadják.

Adakozzunk a „Vörös-Kereszt” jótékony egyesület céljaira!!!

Felhívás a kávésokhöz. A budapesti kávé ipartársulat elnöksége felhívást intézett az összes hazai kávéháztulajdonosokhoz a fran-czia termékek kiküszöbölésére. — „Elfeledve kulturát és civilizációt, — ugymond a felhívás — honfitársaink sulyos inzultusoknak vannak kitéve azon a földön, mely magát az emberi kultúra zászlóvivőjének nevezi és amelynek ipari termékeiért évenként milliókkal adóztunk. — Kartársak! Tegyük meg mi is kötelességünket! Akit ős királyunk szava hi, az a harczmezőn, aki itthon maradt, az a gazdasági téren. Bojkot-táljuk ellenségeink iparának termékeit! Elsősor-ban a francia ipar termékeit kiküszöböljük ki-üzleteinkből: a francia pezsgőt és az összes francia származású italokat! — Tartsa mindenki kötelességének, hogy ezeket a cikkeket árjegy-zékéből kitorli és helyettük a legalább is hasonló értékű hazai származású cikkeket szolgálja fel.”

A vasuti áruforgalom megindi-tása. A miskolczi kereskedelmi és iparkamara értesíti a közönséget, hogy a MAV. vonalain a korlátozott áruforgalmat a következő cik-kekre nézve felvette: közvetlen élelmezésre szolgáló romlandó élelmi cikkek és gyógyá-szati — fertőtlenítő anyagok is — cikkek, élő állatok, örlemények és gabonaneműek, szén-szállítványok, egyéb fűtési és világítási anya-gok, visszatérő üres hordók és üres göngyöletek, különösen a sörgyarak részére kocsirakomá-nyokban visszatérő üres sörös hordók, takar-mányfélék, egyéb közszükségletet képező cik-kek. Különös sürgősséget igénylő szállítványok továbbítása iránt esetről-esetre az üzletvezető-ség intézkedik. Ugy darabáru, mint kocsirako-mányu áru felvételére nézve bővebb részletes felvilágosítást az állomások adnak.

Segélyakció.

A katonai szolgálatra bevonultak családtag-jainak segélyezésére lapunk mult számában kö-zölt kimutatás szerint begyűlt . . . 95 kor.
Ujabban adakozott *Kovács Géza*
kir. járásbirósági végrehajtó Feled . . . 4 kor.
Összeg: 99 kor.

Az adományokat köszönettel nyugtázzuk, ezután is elfogadjuk és minden héten a polgár-mesteri hivatalhoz beszolgáltatjuk rendeltetési helyére való juttatás céljából.

Ujabb adományok a helybeli vörös-kereszt egyesület részére.

Öszinte örömmel jelenthetjük, hogy helybeli vörös-kereszt egyesületünk részére természetbeli adományaikkal az alant felsoroltak ismét gaz-dagították az adakozók nemes taborát. Ezuttal tehát természetbeni adományokkal számolunk be, melyek épp oly becsesek, mint a pénzbeli adományok, mert mindezeket helybeli egyle-tünknek készpénzen kellene beszerezni, már pe-dig az ujonnan való beszerzés igen jelentős összeget von el az egyesület rendelkezéséből s ez által humánus célú egyesületünk működési körét kisebb térre szorítja, holott a célunk éppen az, hogy minél nagyobb és szélesebb körű mű-ködést fejtünk ki s minél több ideig teljesítsük magasztos hivatását egyesületünknek.

A hozzánk juttatott adományok a követke-zők: Dr. Weinberger Rezsóné: 6 törülköző, 1 párnahaj, 2 lepedő, — dr. Kármán Aladárné: 17 lábravaló, 7 ing, 20 térfi harisnya, — Terray Istvánné: 8 férfi ing, 11 lábravaló, 12 zsebkendő, 4 pár harisnya, — Putra Iza: 2 törülköző, 4 ing, 4 lepedő, — Emöky Adolfné: 6 pár kézelő és nyakvédő, — Horváth Albert 1 tollpárna, 2 párnahaj, — Molnár Marcsu 5 pár kézelő, — Széplaky Lajosné 6 párna huzattal, 2 ág, — özv. Bánhidy Istvánné 2 ágytakaró, 1 teljesen felszerelt ág, — Szoyka Pál 35 párna és szük-séges huzatok, — Simon Mihály 6 drb lábravaló, 2 párna és 4 párnahaj, Csillag Mórné 4 ing, 5 lábravaló, 1 tácsli, 3 pár harisnya, 4 darab zsebkendő.

Pénzbeli adományokat küldöttek ujonnan: Magnezitipar részvénytársaság 300 koronát, Knöpfler Károly 300 koronát, dr. Grundmann Frigyes gyárigazgató 100 koronát, Szoyka Pál és neje 20 koronát, Híznyan Béláné 4 koronát és özv. Perjéssy Józsefné 5 koronát.

Amidőn igaz köszönettel adózzunk az itt felsorolt adakozóknak, ezuttal is felhívjuk váro-sunk társadalmát arra, hogy egyesületünk felszere-léséhez bármily csekély adományokat igaz há-lállal fogadjunk és pedig úgy fehéreműeket mint más ágyfelszereléseket. Hiszen alig van ház, ahol ne lenne oly használt fehéremű, melyeknek — kijavítva — hasznát ne vehetnénk. Ezeket any-nyival inkább örömmel fogadjuk, mert mindezeket itteni egyesületünknek saját pénzerejéből kellene beszerezni, miután a vörös-kereszt egyesület köz-ponti vezetősége nagy lekötöttsége miatt helybeli egyesületünket sem pénzzel sem felszereléssel nem segíthet, így egyesületünk mindezek tekinte-tében egyedül helybeli társadalmunk támogatá-sára számíthat és számíthat akkor is, amikor vitéz magyar testvéreink hazánkért folytatott hősi csatákban kapott sebesüléseiket ápolásunk mellett városunk társadalmá igaz és mély szere-tetének minden melegével hegyeszi be. Tegyük érettek, mert megérdemlik ők: a haza hősei és büszkeségei.

*A magyar szent korona országai
vörös-kereszt egyesületének rimaszom-bati városi választmánya.*

CSARNOK.

Hódolat a jótékony nőknek.

Letépelem minden kertek virágít
S odahintem a lábatok elé,
Kiknek a lelke napként világít,
Kiknek a szívért úgy felemelé
A nehéz órák végveszedelme,
Kik megértettek a hívó időt:
Dicső magyar nők fenkölt serege,
Térdet hajtok a nagyságtok előtt!

Oh, van-e hála, van-e érzelem,
Mely elég volna egybegyűjtve mind,
Hogy csak részben is elég nagy legyen
Leróni, a mit nehéz napjain
Nagy lelketekből élvez a haza:
Ezer vérző hős, megbénult titán,
Elhagyott, árva, özvegy és anya
S minden gyöngé, ki valamit kíván!

Nagy a női szív kincstára s benne
Csupa igaz gyöngy: szeretet lakik;
Az elhagyottnak végsegedelme
S vigasztalása azoknak, akik
Leróskadnak a fájdalom alatt,
Ki kétségben él a jövő felett,
Kinek a szívében honfibu fakad,
Ki hőse sírján ejt bús könyeket.

A saját könyét visszafojtja mind,
Hogy a más könyét lássa meg szeme,
Hogy más szívéből vegye el a kint,
Míg sajátja is esordultig tele.
— Hol él az erő, mi ezt tartja fel?
Hol az ér, miből e forrás buzog,
Melynél enyhülést egy hon búja lel,
Hol egy nép hálaimádságba fog?

Álljatok meg itt bölcsék s kételkedők
S jer „művelt” Nyugat és lássad mi ez.
Már nem emberek, védangyalok ők,
Kiket dölyfötök barbárnak nevez.
Köznapiságból mind levetkezett:
Mind oly egyszerű s mind olyan nemes;
Egy sem zaklatja jajjal az eget,
Vigasztalást a tettekben keres.

Ilyennek láttam én mindig a nőt
S im most mindegyik testvér és anya;
Kitől békében minden öröm jött,
Most vigasztalás a neve maga.
— Térdet hajtok a nagyságtok előtt
S elétek hintem forró lelkemet,
Kik megértetek minden szenvedőt,
Mert nagyok vagytok mindennekfelett.

Telek A. Sándor.

Heine és Petőfi...

„Úgy megszűkül néret ruhám,
Névét ha hallom a magyarnak;
Érzések tengerárja hány,
Lelkemben trombiták rivallnak.”
Heine.

Ágyú bömböl a téreken...
Felszabadult szenvedélyek
Máglyája festi pirosra
A haragos fellegetek.
S a fellegek hátterében
Két csillag közel egymáshoz,
Szípkázik mind a kettő
Úgy hasonlít egy a másához.

Had rohog el jobbra, balra;
Dübörög a föld alatta.
Együtt biztat a két csillag:
Magyar, német, rajta, rajta.
Népek nézik, népek áldják
Fegyveritek diadalát;
Ettől várják felragyogni
Szabadságuk szép csillagát.

Petőfi szól: rajta szittya!
Heine: német ne hagyj magad!
S úgy örül fenn mind a kettő,
Ha haderőnk tovább halad.
Győzedelmes szent esatákon
E két csillag velünk marad,
Hőssé válik a német had...
Magyar! te se' szégyeld magad.

Alvó német tábort látok...
Csak őrszemek virrasztanak...
Heine álmában jelen meg
Csendben alvó harcosoknak;
Tűz szavával lelkesíti,
Éneklí a harci nótát;
Jobb kezében lobogtatja
A szabadság lobogóját.

Magyar tábor alszik csendben,
Csillagtalan a muszka ég.
Sibéria felől mégis
Jön egy csillag, kék lánggal ég.
Megmozdul az egész tábor,
Fellángol a harcos arca...
Az a csillag!?!... Petőfi jön!...
„Talpra magyar!” — azt szavalja.

Szécsi István.

Vasuti menetrend.

A hadi menetrend a vasuti vonalakon folyó augusztus hó 6 án életbelépett s a polgári szállítás az összes vonalakon korlátoztatik.

A minket érdeklő menetrend további rendelkezésig ez:

Budapest felé. Indul Rimaszombattól 7:45 este
 Feledre érkezik . . . . . 8:11 este
 Feledről indul . . . . . 10:56 este
 Fülekre érkezik . . . . . 12:28 éjjel
 Fülekről indul . . . . . 12:55 éjjel
 Budapestre érkezik . . . . . 10:25 d. e.

Budapestről indul . . . . . 5:29 d. u.
 Fülekre érkezik . . . . . 2:54 éjjel
 Fülekről indul . . . . . 3:25 éjjel
 Feledre érkezik . . . . . 5:20 regg.
 Feledről indul . . . . . 8:59 regg.
 Rimaszombatba érkezik . 9:32 d. e.
 és délben van Tiszolczon.

Rimaszombat—Miskolcz—Kassa között.

Rimaszombattól indul . 7:45 este
 Feledre érkezik . . . . . 8:11 este
 Feledről indul . . . . . 5:20 regg.
 Bánrévére érkezik . . . . . 6:24 regg.
 Bánrévéről indul . . . . . 6:54 regg.
 Miskolczra érkezik . . . . . 10:08 d. e.
 Miskolczról indul . . . . . 10:40 d. e.
 Kassára érkezik . . . . . 4:04 d. u.
 Kassáról indul . . . . . 11:33 d. e.
 Miskolczra érkezik . . . . . 4:51 d. u.
 Miskolczról indul . . . . . 5:44 d. u.
 Bánrévére érkezik . . . . . 8:53 este
 Bánrévéről indul . . . . . 9:23 este
 Feledre érkezik . . . . . 10:56 éjjel
 Feledről indul . . . . . 8:59 regg.
 Rimaszombatba érkezik . 9:32 d. e.
 és délben van Tiszolczon.

Bánréve és Dobsina között.

Bánrévéről az innen este 7 óra 45 p.-kor induló és 6 óra 24 p.-kor reggel odaérkező vonat indul . 8:06 regg.
 Tornaljára érkezik . . . . . 8:43 regg.
 Gömörpanyitra érkezik . 9:05 regg.
 Pelsőczre érkezik . . . . . 9:33 regg.
 Rozsnyóra érkezik . . . . . 10:33 regg.
 Dobsinára érkezik . . . . . 12:04 délb.

Vissza Dobsináról indul . . . . . 4:50 d. u.

Rozsnyóra érkezik . . . . . 6:03 d. u.
 Pelsőczre érkezik . . . . . 6:52 este
 Gömörpanyitra érkezik . 7:28 este
 Tornaljára érkezik . . . . . 7:46 este
 Bánrévére érkezik . . . . . 8:26 este
 Bánrévéről indul . . . . . 9:23 este
 Feledre érkezik . . . . . 10:56 este
 Feledről indul másnap . 8:59 regg.

Rimaszombat—Ruttká között.

Rimaszombattól indul . 7:45 este
 Fülekre érkezik . . . . . 12:28 éjjel
 Fülekről indul . . . . . 3:55 éjjel
 Losoncra érkezik . . . . . 4:37 regg.
 Zólyomba érkezik . . . . . 9:20 d. e.
 Ruttkára érkezik . . . . . 4:47 d. u.
 Ruttkáról vissza indul . 11:05 d. e.
 Losoncra érkezik . . . . . 11:12 éjjel
 Fülekre érkezik . . . . . 11:54 éjjel
 Fülekről indul . . . . . 3:26 éjjel
 Feledre érkezik . . . . . 8:59 regg.
 Feledről indul . . . . . 9:32 d. e.

Tiszolcz és Feled között az innen reggel 7 óra 50 perczkor és Feledről este 10 órakor induló vonat megmarad s ez Tiszolczig fog közlekedni, illetve reggel a régi menetrend szerint fog Tiszolczról indulni. Az innen este 7 óra 45 perczkor induló vonat Tiszolczról délután 5 órakor indul. — Poltár felől reggel 1/28-kor érkezik és innen délután 6 óra 25 perczkor indul egy személyszállító vonat.

Megjegyezzük, hogy a Besztercebányára való utazásnál Zólyomban meg kell hálni, mert csak másnap délelőtt folytatható az ut.

A közönséget saját érdekében figyelmeztetjük, hogy hosszabb utazásnál, sőt a kocsin más vármegyébe való utazásnál is, a rendőrkapitányságnál vagy az illetékes községi elöljáróságnál hatósági bizonyítvány beszerzését el ne mulasszák, mert könnyen megtörténhetik, hogy ennek hiánya esetén menetközben feltartóztatják az utazót.

Szerkesztői üzenet.

Egy régi előfizető. A beküldött eljegyzési hírt szívesen közöljük, ha a beküldő nevét ismerjük. Névtelenül vagy álnév alatt hozzáuk juttatott tudósítást nem vehetünk figyelembe. A tudósítás vagy közlemény szerzőjének mindig meg kell neveznie magát.

A. J. Helyben. A meséket megkaptuk, alkalomadtán közölni fogjuk, de egyelőre türelmet kérünk.

Kiadó lakás.

A Losonczi-u. 21. sz. alatti házban egy lakás: mely két szoba, konyha, kamara és mellékhelyiségekből áll, **nov. hó 1-től** bérbe kiadó. — Értekezhetni lehet ugyanott özv. **Hollósy Józsefné** tulajdonossal.

Alsó osztálybeli gimnazistát

előkelő uri család — teljes ellátásra — elvállal és szerető otthont kap.

Czim: a kiadóhivatalban.

Kiadó lakások.

A **Forgách-utcában** lévő s a Rásky-nővérek tulajdonát képező házban, melyet most még a esendőség bérel, **ez év november hó elsejétől** egy 4 szobás, egy 3 szobás és egy 2 szobás jókarban lévő s vízvezetékkel ellátott lakás kiadó. — A bérelni szándékozóknak tájékoztatást ad:

* Matolcsy Pál.

Cséplésre ajánlok 10 lóerős benzinmotorral, „Hoffherr”-féle cséplővel és kazalozóval. — Cséplőgépet, mely a legújabb rendszerű és osztályozó hengerrel, 1000 milliméter dobszélességgel bir és gőzgép által is hajtható, a kazalozót szalmahordóval együtt bérbe is oda adom. — **CZIM:** e lap kiadóhivatalában Tompa-utca 10. sz.

Putnokon a város legforgalmasabb főutcájában, a „**BALATON**” **kávéház és vendégfogadó** bebutorozott szobákkal, felszereléssel **korlátlan italkiméréssel,** biztosíték mellett egy gyakorlott üzlevezetőnek átadó, esetleg bérbe is kiadó. — Ugyanezen épületben, a piactéri oldalon egy **bolthelyiség,** melyben jelenleg jómenetelő **hentesüzlet és mészárszék** van — lakással együtt — **f. évi október 24-től** több évekre is jutányos áron kibérelhető.

Bővebb felvilágosítást **Putnokon FRIEDL GYÖRGY** gyárigazgató, tulajdonos nyújt, esetleg levélileg is. 1—3

Vizsgázott

gépész

gőzfürdőüzemben azonnal felvétetik **Varga Lajos** fürdő-tulajdonosnál Rimaszombat.

Mielőtt butort vásárolna

ne mulassza el saját érdekében megtekinteni

Özv. Benkó Jánosné

gömörm. legrégibb és legnagyobb butortelepét. **Rimaszombat, Kossuth Lajos-utca**

Tulzsufolt raktárai folytán ajánlja a legmodernebb ebédlőket: paliszander, mahagoni, tölgyfa stb. színekben, valamint a legmodernebb román-stílu tölgyfa ebédlőket. — Hálószobákat: mahagoni, cseresznye köris, fehér madár-jávör és különböző külföldi faneműekben is. — Uri szobákat a legmodernebb stílemben, iroda berendezéseket, amerikai íróasztalokat **önköltség áron.** Továbbá függönyöket, ágyterítőket, szőnyegetek kiárusítás miatt a **beszerzési áron alul.**

Azonkívül saját kárpitos műhelyemben készült mindenemű párnázott butorokat, ugymint: ebédlődiványok, fotelek, angol börgarnitúrák, matracok stb. Mínthogy raktáiraiban csakis elsőrendű árut tartok, azok szolid és tartós kiviteleért szavatolok.

Hogy ez nem íres reklám, tekintse meg minden vételkényszer nélkül raktáiraikat, hogy a nagy választékról és a butorok szép és szolid kiviteléről és a rendkívül olcsó árakról meggyőződjön. A butorok legnagyobb része saját asztalos műhelyemben készül. — Hitelképes egyéneknek részletfizetésre is adok.

Egyben van szerencsém a t. közönség szíves figyelmébe ajánlani **temetkezési vállalatomat** és **koporsó-raktáramat,** ahol nagy készletet tartok mindenféle érc- és fakoporsókban, valamint a temetkezésekhez szükséges összes kellékekben és felszerelésekben és így azon helyzetben vagyok, hogy temetkezéseket, valamint a vele járó összes teendőket a legdiszesebbtől a leg-egyszerűbbig jutányos árak mellett elvállalhatom.

Temetkezéseket vidékre is elvállalok, valamint hullaszállításokat is. 4—*

Tanulóul

Egy 13—14 éves fiu — ki magyarul helyesen írni és kifogástalanul olvasni tud, **nyomdász-tanulóul;** továbbá egy másik 13—14 éves fiu — ki írni és olvasni tud, **könyvkötő-tanulóul** felfogadtatik **idősb Rábelly Miklós Fia** rimaszombati könyvnyomdájába.

Hirdetéseket e lap részére elfogad **a kiadóhivatal** Tompa-utca 10. és **Ifj. RÁBELY MIKLÓS** könyv- és papirkereskedő **Deák Ferencz-u. 20. sz.**

Kiadó lakás és bolt. Az **Andrássy-ut 1-ső számú** házban egy szép három szobás lakás, **azonnal** bérbe vehető, **egy bolthelyiség** pedig azonnal. — Értekezhetni bármikor lehet ugyanott az emeleten lakó **Andrási László fényképésszel.**

Kiadó az Erzsébet-téren

egy emeleti utcza lakás mellék-helyiségeivel, mely most lett teljesen rendbehozva: vízvezeték, fürdőszoba, villany világítás, új festés stb. vel, továbbá a **Szijasztó-utczára nyíló** 3 szobából álló lakás szintén azonnal kiadó.

Bármikor megtekinthető.

Bővebb felvilágosítást nyújt: **KOHN ADOLF** tulajdonos **Erzsébet-tér 16.**

17—*

Hirdetmény.

7164. P. 1914. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék közhírré teszi, hogy **a rimaszombat—poltári helyiérdekű vasutnak** Osgyán község határában fekvő, Lusztig Farkas, Ifj. Tóth György Simon, ifj. Dorók István Fazekas és Dorók Mihály Fazekasnak az osgyáni 178. sz. jtkben 1353/b. hrszám alatt felvett, neveikre jegyzett és kisajátítási összeírásban megjelölt birtokrészekből 146 négyszögöl területre nézve a kártalanítási eljárás megkezdési határidejéül **1914. évi szeptember hó 16-ik napjának** délutáni 2 óráját tűzi ki **Osgyán község házához** s onnan a helyszínére, amikor és hova az összes érdekelteket oly figyelmeztetéssel idézi meg, hogy elmaradásuk a kártalanítás feletti érdemleges határozat meghozatalát nem fogja gátolni.

Rimaszombati kir. törvényszék, 1914. évi augusztus hó 13 án.

Cseh István, s. k. t. elnök.

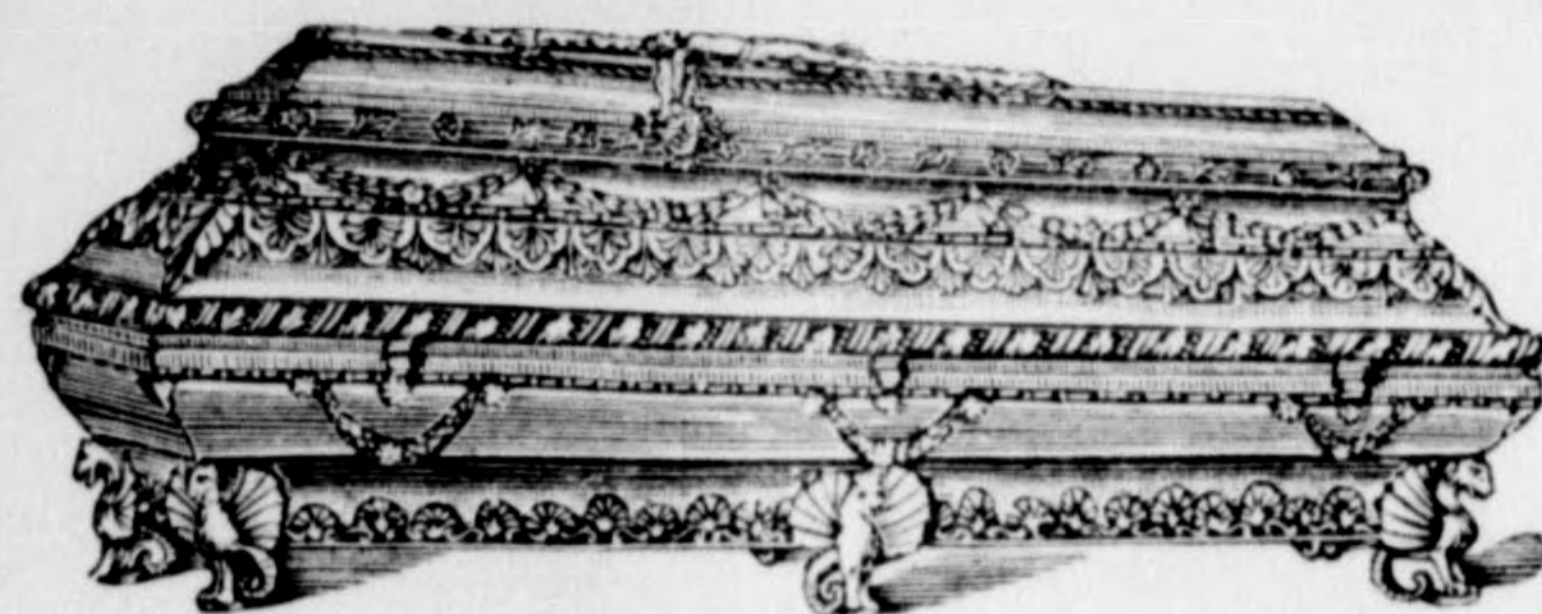
2—3 **Kún Aladár**, s. k. előadó.

ZAVADSZKY EDE ezelőtt HOLLÓSY JÓZSEF

4—* **TEMETKEZÉSI VÁLLALATA**

RIMASZOMBAT, DEÁK FERENCZ-UTCZA 24. SZ.

Van szerencsém a helybeli és vidéki tisztelt közönség szives tudomására hozni, hogy a néh. **HOLLÓSY JÓZSEF**-féle **temetkezési vállalat a Deák Ferencz-ut.**

„**ZSUFFA**“-féle házban van elhelyezve, hol nagy raktárt tartok mindentéle **érec- és fakoporsókból.**

valamint a temetkezésekhez szükséges összes kellékek s felszerelésekkel, minélfogva azon helyzetben vagyok, hogy bármilyen díszes vagy egyszerű temetések rendezését, nemkülönben a temetésekkel járó összes teendőket, hullaszállításokat és exhumálásokat is, a legsolidabb feltételek mellett vállalom. — A helybeli és vidéki n. é. közönség jóakaratu pártfogását tisztelettel kéri:

ZAVADSZKY EDE RIMASZOMBAT, Deák Ferencz-utca 24.

ISKOLAKÖNYVEK

ódon és új állapotban kaphatók

Ifj. RÁBELY MIKLÓS

könyv-, papir-, rajz- és írószerkereskedésében

Rimaszombat Deák Ferencz-utca 20.

RÁBELY MIKLÓS FIA

:: könyvnyomdája és könyvkötészete ::

Telefon-szám 52.

RIMASZOMBAT,

Erzsébet-tér 9.

Iskoláknak: oklevelek, értesítők, bizonyítványok, kimutatások stb., stb.

Ügyvédeknek: intő-levelek, kérvények és keresetek, meghatalmazások, díjjegyzékek, kötvények, szerződések, óvások, levélpapírok, levélborítékok.

Pénzügyintézeteknek: alapszabályok, értékpapírok, részvények és szelvény-ívek, betéti könyvecskék, üzleti könyvek, mérlegszámlák stb., stb.

Kereskedőknek és iparvállalatoknak: körlevelek, árjegyzékek, számlák, üzleti könyvek, czimkék és rágézdulák, intőlevelek, levélpapírok és borítékok czégnomással, czimkártyák, üzleti jelentések, levelezőlapok stb.

Falragaszok, hirdetmények, műsorok, étlapok, eljegyzési és esketési értesítők, meghívók, tánczrendek, gyászjelentések, névjegyek stb., stb.

Könyvkötészetünk: — a legújabb gépekkel és segédeszközökkel felszerelve — mindenféle könyvkötői és diszmunkák kifogástalan elkészítését gyorsan és méltányos árak mellett felvállal.

**Ajánlják a legújabb rendszerű gépekkel felszerelt, modern be-
:: rendezésű ::
könyvnyomdájukat,
könyvkötészetüket,
minden e szakba
vágó munkák
pontos, gyors és
izlésteljes kivite-
lére a legjutányo-
sabb árak mellett**